MISSOURI
BOTANICAL
GARDEN

ere

LIBRARY OF
WILLIAM CAMPBELL STEERE

T. CORBE

G. E. STEUBERT
ALFRED HAYES
NEW YORK

QR505

.M52

1803

Observationes Botanicae

quibus

WILLIAM CAMPBELL STEERE

consentiente

Ampliss. Philosophor. Ord. Kilon.

pro gradu

Doctoris Philosophiae nec non LL. AA.

Magistri

rite obtinendo

plantarum cryptogamarum ordines, genera
et species illustrare conatus est

auctor

Dan. Matth. Henr. Mohr,

Quickbornâ-Pinnebergensis,

Soc. phys. Goetting. adscr.

Kiliae

typis C. F. Mohr.

1803.

MISSOURI BOTANICAL
GARDEN LIBRARY

Fautori atque amico

pie devenerando

Carolo Petro Thunberg,

Equiti, Professori, rel.

hasce plagellas

in gratae mentis testimonium

d. d. d.

auctor.

Quis est, qui nesciat, quâ ratione *Linnéus* pater ordines in ceteris systematis sexualis classibus disposuisset, eâdem summum virum in constituendis plantarum cryptogamarum ordinibus non versatum esse? Plantarum enim cryptogamarum cum *fructificatio* tum temporis vix ac ne vix quidem observata esset; hinc factum est, ut ordines exhiberet *Linnéus* in eâ classe, principiis systematis nullo modo accommodatos, eos inquam, qui non nisi *familiae* sic dictae *naturales* appellari merentur.

Jo. Hedwigius primus uni in cryptogamâ classe plantarum familiae talem tribuit characterem, qualem verus *ordo artificialis* secundum principia *Linnéana* efflagitat. *Muscorum* nomine insignivit immortalis vir plantas (cryptogamas) *calyptratas*; quâ quidem notâ hasce plantas a ceteris omnibus ejusdem classis vegetabilibus eximie distinxit.

Linnéi Filices, *Radicalium* familiâ et *Equiseti* genere exceptis clar. *Hoffmann* ¹⁾ in duos dispescuit ordines, *bivalvium* nempe

1) Deutſchl. Flora, od. botan. Taschenbuch. 1795.

et annularum. Fructubus autem reverà bivalvibus non multae (de quo infra fusius disputabitur) immo ex iis annulo destitutarum gaudent Filices, quibus capsulae sunt uniloculares. Exstat vero genus, cui capsulae (non annulatae) multiloculares, alia, quae duplici, ut ita dicam, capsulâ instructa sunt. Haec autem in bivalvium ordinem redigi non posse, quis est, qui non perspiciat? *Thecatas* cel. Smith ²⁾ *dorsiferarum* eas denominat Filices, quibus annulus articulatus nullus est. Recentiores vero, uti *Hedwigi*us, *Bernhardius* ³⁾, *Swartzius* ⁴⁾ Filices annulo articulato carentes *exannulatas* vel *agyratas* vocarunt. Attamen excepit cel. Swartz quaedam genera sub nomine *affinium*, in quibus frondes juniores *circinales*, ceteris propriae Filicibus, sint vel annulatae vel non annulatae, minime reperiuntur, quae igitur singulari quodam caractere *naturali* a reliquis omnibus, cum exannulatis, tum annulo cinctis generibus abhorrent ⁵⁾.

2) Mémoires de l'academie de Turin. Vol. V.

3) in Diar. botan. Schrader.

4) Généra et Species Filicum ordine systematico redactarum, in Diar. botan. Schrader. T. IV.

5) Cf. Diar. botan. Schrader. T. V. p. 307.

Cel. *Willdenovius* ⁶⁾ e generibus Swartzio affinium sub voce constitutis *Lycopodium* et *Psilotum* adjungit *Equiseto*, indeque ordinem conficit *Stachyopteridum*. Reliqua vero duo genera affinium, *Botrychium* nempe et *Ophioglossum* in exannulatis Filicibus retinenda censet. Qui autem *Equisetum* cum ullâ aliâ Filice unum in ordinem systematis artificialem cogi possit me plane non videre lubenter fateor.

Splendidi operis in Gallorum republicâ nuperrime evulgati auctor, clar. *Michaux* ⁷⁾ *Psilatum* genus nec non *Lycopodium* proprio *Lycopodacearum* scilicet sub ordine proposuit. Sed clar. virum ejusmodi fructu quo ejus *Lycopodaceae* gaudere *Botrychium* et *Ophioglossum* fugit.

Affinia Swartzio genera, qualia sunt a celeb. viro proposita artificialem nequaquam ordinem efficiunt. Exannulata enim genera non sunt positive definita, sed tantum negative. Si quis itaque vellet pro classis cryptogamae ordinibus ponere Filices *annulatas*,

6) D. C. L. Willdenow's Bemerkungen über einige seltne Farrukräutern. Mit drey Kupfertafeln. Erfurt 1802. 8. p. 11.

7) Flora boreali-americana. II Tomi. Paris. 1803. 8.

exannulatas et *genera affinia* a vere artificialibus hujus classis ordinibus vehementer aberraret.

Clar. *Bernhardius* ⁸⁾ primus *exannulatarum Filicum uniloculares capsulas* non omnino esse bivalves intellexisse mihi videtur. Suis nimirum *Odontopteridis*, *Gisopteridis*, *Ripidii* generibus, nec non Hoffmannianae *Angiopteridi* capsulas tribuit seu sporangia rimâ dehilcentia.

Sed nec eximium Filicum scrutatorem, amicum pie devenerandum O. Swartzium, qui ⁹⁾ plura Filicum genera ac species inprimis ex non annulatarum cohorte accuratiori nuper subjecerit examini effugere potuit, *Angiopteridis*, *Gleicheniae*, *Lygodii* capsulas, quas antea ¹⁰⁾, bivalves declaraverat, minime reverâ duabus e valvibus esse constructas. Attamen *Osmundarum* plurimarum, uti *regalis*, *claytonianae*, *tottae*, aliarum, capsulas denuo bivalves nuncupavit vir ἀκριβεστάτος, adnotans, *adanthifoliae*, *aureitae*, *phyllitidis*, *hirtae*, *hirsutae*, *verticillatae* fructus diversae prorsus esse indolis,

8) in *Diar. botan. Schrader. T. IV.*

9) v. *Diar. botan. Schrader. T. V. p. 273* sqq.

10) *Diar. botan. Schrader. T. IV.*

iis nempe eas adscribi debere capsulas *vertice concentrice striatas*, quibus gaudent annulata olim perperam putata *Schizaea* nec non *Lygodium*. Sed hinc ne error irrepsit vereor. Quae enim *Bernhardio*¹¹⁾ et *Swartzio* audiunt sporangia *vertice concentrice striata*, haec semper, uti *Osmundae regalis*, *tottae*, *Gleicheniae* nec non *Todeae* Willden. sporangia per totam superficiem, nec solummodo vertice striata reperi. Striae vero longitudinalis a sic dicto auctorum nominatorum vertice parumper productae valibus interruptae transversalibus, infima majori capsulae ovoideae parte obscurae evadunt. Sed cum revera adsint hae striae, non putaverim, ejusmodi capsulas, in *Schizaea*, *Lygodio* nec non quibusdam obvias *Osmundis*, reapse diversas esse censendos ab iis ceterorum exannulatarum *Swartzio* proprie dictarum *Filicum*, quibus capsulae sunt uniloculares. *Angiopteridis* capsulae intermediae, ut ita dicam, speciei; sunt enim uti *Schizaeae* et *Lygodii* ovoideae et uno apice depressoae, sed, uti *Gleicheniae*, rel., striis aequalibus notatae.

Quod si igitur omnium exannulatarum *Filicum* genera, quae *circinali vernatione* utun-

11) in *Ripidii* genere; v. *Diar. botan.* Schrader. T. IV.

tur fructibusque unilocularibus, h. e. genera
cel. *Swartzio* exannulata unilocularia, assum-
tis nunc *Smithii Schizaeae* nec non *Willdenovii*
Todeae capsulis gaudent eodem modo con-
structis, nempe

ovoideis vel ovalibus, ab uno saepe disti-
mili, uti bene *Michauxius* ¹²⁾ perhibet,
ad alterum longitudinaliter striatis api-
cem, rimam tandem, a primo apice ad
secundum solummodo progredienti
dehiscentibus (nec ullo modo vere
bivalvibus):

haec omnia genera, scilicet *Todea*, *Schizaea*,
Osmunda Sw., *Lygodium*, *Gleichenia* et
Angiopteris artificialem cryptogamae classis
ordinem optime constituere mihi quidem
videntur, voce forte

RIMATARVM

insigniendum.

Obs. *Osmundarum regalis, claytonianae,*
cinnamomeae, tottae, japonicae, lan-
ceae capsulas quidem *clar. Swartz* in
Diar. botan. Schrader T. V. p. 299 et
300. denuo, bivalves dicit eodemque
loco (p. 307.) de *Botrichii* contendit

12) in caractere generico *Lygodii* generis, quod ei
Cleisium audit, l. c.

genere, id »capsulis — ad partem dehiscantibus seu hiantibus, *nec bivalvibus*, ab Osmundis diversum « esse. Capsulae vero Botrychiorum cum e duabus partibus plane separandis consistant (uti bene etiam monet clar. *Michaux*¹³⁾, animadvertens, hujus generis capsulas »omisso nexu politico esse liberos et transverse aequaliter bivalves «), *Osmundarum* vero laudatarum sporangia uno tantum latere dehiscant ab apice primo ad secundum, equidem fateor, me celeb. *Swartzii* ad opinionem accedere nequire.

Quod vero *Swartzius*¹⁴⁾ optime monet de *Botrychii* capsulis, eas esse »avenulolas « (seu *non striatas*), »substantiâ crassiori subcoriaceâ « compactas, hoc de omnibus, quod videam, generum *Swartzio* Filicibus *affinium* nomine appellatorum sporangiis pariter valet. Itaque haec genera, hucusque uti ad eundem sic dictum ordinem *naturalem* pertinentia tantum segregata, tanquam alterum ordinem *artificialem*, *capsulis valvibus dehiscantibus* insignem,

13) l. l.

14) l. l.

VALVVLATARVM

sub nomine proponerem.

Danaea vero et *Marattia* genera optime a *Swartzio* ¹⁵⁾ conjuncta sub exannulatarum multilocularium phalange *sporangia* habent *composita*, vel constructa e conceptaculo universalis, plures in gremio fovente minores capsulas, quarum unaquaque propriis munita est parietibus. Ex his ideo duobus generibus non inepte tertius *ordo artificialis* constituendus esse mihi indetur, qui

COMPOSITARVM

ordo haud scio an sit nuncupandus.

Omnia vero *Filicum* genera, quorum capsulae articulato annulo cincta observantur quartum conficiunt *ordinem* veriori sensu dictum, quem cum *Bernhardio*

GYRATARVM

sub voce lubentius quam *annulatarum* comprehenderem, ne terminorum confusione confunderetur ipsa disciplina. Est enim annuli vox jam olim tanquam parti cuidam in *Fungis* obviae tributa sancita.

15) Genera et species *Filicum* ceter.

COMPOSITAE.

Harum ab ordine eximentes *Danaeam* parum, me iudice, viderunt *Smithius* ¹⁶⁾ et *Bernhardius*.

GYRATAE.

Gyratae Filices *indusiis* seu *involucris* (*perisporangiis* Hedw.) partim carent, partim iis sunt praeditae. Indusia vero, in plurimis obvia generibus, sunt vel *propria* seu *vera* (*Swartzio superficialia*), vel e frondis margine inflexo constructa, seu *spuria*. Unicum *Dicksoniae* *Smith.* genus unum *spurium*, alterum *proprium* seu *verum* habet involu-
crum.

Clar. *Bernhardi* ¹⁷⁾ nuperrime *Asplenio* generi *Lonchitidem* quoque nec non *Pteridem* jungenda esse censens, differentiam nequaquam spernandam inter *vera* et *spuria* indusia neglexisse Filicesque in unum coegisse videtur genus, quae ne ejusdem quidem sunt subordinis. Nec minus *Michauxius* ¹⁸⁾ *annulatos* Filices in *perigenesas* hypogenesasque dividens illisque pari modo adnumerans

¹⁶⁾ ll. saepius cc.

¹⁷⁾ Veber *Asplenium* und einige ihm verwandte Gattungen der Farnkräuter. Erfurt 1802. 8. — *Diar. botan.* Schrader. T. IV.

¹⁸⁾ l. c.

Vittariam, *Pteridem* atque *Adiantum* hujusce discriminis prorsus immemor lapsus est. Sunt nimirum *Vittariae* indusia vera, *Pteridis* et *Adianti* spuria, uti *Onocleae*, quam male contra *hypogenesis* auctor adnumerat.

Vera porro *Filicum gyratarum* indusia sunt vel *simplicia* vel *duplicia*. Duplicibus utuntur *Vittaria* atque *Scolopendrium*. Sed de hoc cf. *Bernhardi* in laudatâ dissert. p. 13. *Diplazium* genus *Swartz.* geminis sporangiorum deprehenditur acervulis, quorum quisque suo tectus est involucro, in hoc externe, in illo interne dehiscente.

Trichomanis et *Hymenophylli* indusia pro veris habenda esse, censuerim hujus forte pro duplici.

RIMATAE.

Rimata genera indusiis egent, uno excepto *Lygodio Swartz.*

VALVVLATAE.

Ophioglossum indusio munitum sit nec ne, in dubium vocatur. Tribuerunt ei tale *Rothius* ¹⁹⁾ *Bernhardius* ²⁰⁾ aliique, quod *Swartzius* vero negavit. *Bernhardius* au-

19) Tentam. Florae german.

20) Diar. botan. Schrader. T. IV. p. 150.

tem²¹⁾ in *Lycopodiis spicatis* spicarum squamas sporangiorum indusia esse cur contendere equidem haud extricare valeo.

Multiloculari capsulâ inter valvulatas Filices sunt *Psilotum* Swartz. (*Bernhardia* Willden.) nec non *Tmesipteris* Bernh. (*Lycopod. tannense* Sprengel.). Sed horum generum capsulae minime ut *Danaeae Maraltiaere* compositae; demtis nempe *Psiloti* capsularum tribus vel *Tmesipteridis* binis valvulis, nulla paries externa remanet ad continendas singulas sporas, ne elabantur, uti sese habet res in compositis generibus.

Hemionitis Sw.

A cel. *Smith.* in errorem inductus *Bernhardius* ut *Hemionitides* Filices indusio praeditas putaret, cum in *Acrostichum rufum* L. inquireret idque indusio destitutum reperiisset novum condere²²⁾ genus, *Gymnopteridis* sub nomine, coactus fuit, quod quidem genus ab *Hemionitide* Sw. minime recedit; cf. *Diar. botan. Schrader. T.V. p. 274.*

21) l. c.

22) *Diar. botan. Schrader. T.I. p. 297.*

Diplazium Sw.

Quod contra olim ²³⁾ *Hemionitidis* sub nomine propugnavit *Bernhardius* genus, quodque nunc ²⁴⁾ ab *Asplenio* suo non amplius separatum vult, idem est ac Swartzianum *Diplazium*. Sed malum generis exemplar olim proposuit clar. vir *Hemionitidem lanceolatam* L., quippe quae omni indusio plane careat, veraque habenda sit Swartzii *Hemionitis*.

Cyathea Sw.

Cel. *Smith.*, nescio, quibus rationibus permotus, jungens cum exoticis *Cyatheis*, sporangiophorâ gaudentibus columnâ nec non perisporangio apice rumpenti quasdam Europaeas Filices, *Aspidia* apud Swartzium, v. c. *Polyp. fragile* L. plurimis recentiorum botanicis ansum praebuit, vanam generis *Cyathea* concipiendi ideam. Clar. *Bernhardius* itaque cum primum veram vidit hujus generis speciem, *Polyp. puta medullare* Forst. ²⁵⁾ novum ex hoc condidit genus, *Sphaeropteridis* nomine nuncupatum, cujus

²³⁾ *Diar. botan. Schrader. T. I.*

²⁴⁾ *Dissertat. supra cit. — Diar. Schrader. T. IV.*

²⁵⁾ *Diar. botan. Schrader.*

optime delineavit genericum characterem in tab. I. T. IV. Diar. botan. Schrader. adjectâ.

Schizaea Smith.

Hujus generis characterem *Smithius* ²⁶⁾ dubium adhuc atque in ambiguo pronuntiavit ; attamen inter Filices annulatos *Schizaeam* enumeravit, quo in errorem induxit *Swartzium* ²⁷⁾, ut eo loco hocce genus retineret. *Clar. Bernhardi* ²⁸⁾ *Acrostichi dichotomi* e collectione *Forsterianâ* accepti capsulas unâ cum *Sprengelio* exannulatos videns, male inde effecit, *Forsteri* Filicem diversam esse a *Linneanâ*, quippe quam *Smithius* ad *Schizaeam* retulisset. Nullam enim usquam *Schizaeae* generis speciem antea vidit. Ita inductus est, ut segregans *Linnéanum* *Acrost. dichotomum* atque *Forsteri* : unum ex hoc novum constitueret genus *Ripidium*. Sed minime dubitari potest, *Forsteri* *Acrost. dichotomum* plane eandem esse ac *Linnéanam* speciem ; cf. quoque *Diar. botan. Schrader. T. V. p. 298.* Itaque *Bernhardii* genus *Ripidium* ad pristinam referendum *Schizaeam*.

²⁶⁾ l. c.

²⁷⁾ Genera et species Filicum.

²⁸⁾ *Diar. botan. Schrader. T. IV. p. 127. 28*

Lygodium Swartz.

Optime monet cel. Swartz. ²⁹⁾, de nullo fere genere a recentioribus somnia plura esse prolata, quam de suo *Lygodio*. Willdenovius ³⁰⁾ ejusdem generis auctor sub nomine *Hydroglossi*, non assecutus est indusia (propria) squamaeformia in omnibus *Lygodii* speciebus sane manifestissima capsulasque suo generi «nudas» tribuit. Cel. Bernhardi ³¹⁾ in Willdenovii *Hydroglossio palmato* vidit quidem haecce indusia, sed, mirum! in *Ophioglossio scandente* aciem ejus prorsus ea fugerunt. Igitur minus apte a Willdenovio descriptum genus male dispescuit in duo *Gisopteridem* nempe et *Odontopteridem*, quorum vero capsulas, quamquam bene contra Willdenovium monuerat, eas rimâ dehiscere, nec esse bivalves, uti urceolos perperam depinxit in tabulâ dissertationi adjectâ ³²⁾. Cel. etiam Cavanilles, qui cum Swartzio, ut olim Smithius, ita recentiori tempore de Filicum familiâ illustrandâ optime meruit, capsulas

29) Diar. botan. Schrader. T. V. p. 301.

30) in dissertat. saepius jam laudatâ.

31) l. c.

32) Diar. botan. Schrader. T. IV. p. 11.

Lygodii, *Ugenae* nomine ab eo insigniti, nudas contra naturae veritatem exhibuit; cf. Swartz. in Diar. botan. Schrader. T. V. p. 301. Post Swartzium autem, qui jam in Filicum *Dispositione* ³³⁾ » capsulas solitarias, intra singulas squamulas imbricatas, distichas spicarum marginalium pinnarum frondis sessiles « *Lygodio* suo adscripsit, clar. Michaux ³⁴⁾ fere unicus fuisse videtur, qui veram intellexit rationem, quâ se habeat, *Lygodii* fructus. Suo enim generi *Cteisio*, quod idem ac nostrum *Lygodium*, tribuit » spiculas lineares, subtus a reflexis utriusque marginis tabulis bifariam imbricatas «, nec non » sporangia singulatim sub singulis lobulis retenta. « Sed et ipso acutissimo Swartzio, me iudice, melius de *Lygodii* fructu disputavit Michauxius. Nam ut taceam, Swartzium olim ³⁵⁾ *Lygodio* tribuisse capsulas » bivalves « verba a Michauxio de *Cteisii* sporangiis prolata: » transversim ovoidea, ab apice interno dissimili ad externum (bivalvi —) dehiscentia «, exceptâ bivalvi voce, melius quadrant cum verâ horum spo-

33) Genera et species Filicum, l. c.

34) in Florâ boreali-america., jam collaudatâ.

35) Genera et species Filicum.

rangiorum ratione, quam novus a *Swartzio* ³⁶⁾ calamo et penicillo perscriptus *Lygodii* generis character :

» Capsulae in spicis unilateralibus marginalibus pinnarum frondis intra singulas squamulas distiche imbricatas, sessiles solitariae, uniloculares, apice concentrice striatae, latere verticaliter dehiscentes. Semina numerosissima, subrotunda. «

Qui enim in figurâ *Swartzii* ³⁷⁾ antrorsum spectatur apex concentrice striatus «, reverâ in geminarum quâque spicularum serierum ad internum vergit latus, ut ei, quod *Michauxius* posuit: » sporangia — transversim ovoidea ab apice interno dissimili ad externum cet. « libenter calculum adjiciam.

Denique in opere danico: *Skriſter af Naturhistoriefelskabet*, in Vol. V. Fasc. II. per singularis existit fructûs *Lygodii* figura, cujus vero nullam plane in toto Fasciculo reperi mentionem, quae itaque quo casu hîc adjecta sit omnino nescio. Haec vero figura optime quidem sinit *Lygodio* propria, at a *Willde-*

36) *Diar. botan. Schrader. T. V.*

37) *l. c. T. II. f. II. c. e.*

novio, Cavanillesio, Bernhardio neglecta inducia; sed ipsas Filicis capsulas (eheu mirum!) uti duobus ex hemisphaeriis, horizontali situ sibi incumbentibus constructas et ita operculatas proposuit, in quem errorem quomodo, nescio quis, dissimili interioris apicis et majoris externae partis capsulae ovoideae constructione induci potuerit, equidem non intelligo.

Beatus *Jo. Hedwigius* ³⁸⁾ cum novo *Muscorum frondosorum* systemati condendo animum impendisset, principio sibi proposuisse fatetur, se primarias delumturus esse pro hoc systemati subdivisiones e partium genitalium atque perianthii, secundarias solummodo ex oris seu peristomatis diversis rationibus. Quod vero propositum cel. vir, respectu habito difficultatum, quae exsuperandae essent, si quis singulas muscorum species ad illius normam exigeret, eâtenus mutavit, ut contra peristomatum rationes primaria, sexus atque perianthiorum secundaria constituerit divisionis fundamenta. Qui-

38) Fundament. Histor. Muscor. T. II. p. 80.

bus innixus principiis vir in minimarum plantarum analysi et disquisitione prae omnibus eximie versatus, systema frondosorum muscorum absolvit, xxxv demum ³⁹⁾ complectens harum plantarum genera contra sex, quae *Dillenius*, novem, quae *Linnéus* posuerunt.

Sed jam admonuit ill. *Praeles de Schreber* ⁴⁰⁾ Hedwigianorum generum ea, quae unicum agnoscerent characterem sexus diversitatem vel discrepantem perianthii florum masculorum formam (uti *Mnium* et *Bryum*) minus firmo superstructa esse fundamento. Qui enim majoribus in plantis tot tantisque vexatur naturae lusibus sexus, non magis firmus constansque reperitur minutis in muscis. *Mnium crudum*, ipso *Hedwigio* ⁴¹⁾ adnotante, haud raro hermaphroditis gaudet floribus; ut alia exempla hinc praetermittam. Simul autem genitales partes non omni tempore ita faciliter observandae in muscis, ut systema satis apte his partibus sit superstruendum, nedum florum masculorum diversa

39) Species muscor. frondosor. Opus posthumum, editum a Schwaegrichen.

40) Linnéi genera plantar. Edit. 8.

41) Stirpp. cryptog.

forma (utrum referant capitulum, an sint discoidei) ad conficienda genera scrutatione digna sit; quam quidem rem, uti dicitur, et ipse *Hedwigi*us antequam diem suum obiit, tam perspicue intellexit, ut certissime *Mnii* et *Bryi* genera demum conjunxisset, nisi maturâ morte, proh dolor! omnibus praereptus esset. Conjunxit itaque ill. *Schreber* Hedwigiana genera *Gymnostomum* et *Hedwigia* seu *Anictangium* in *Gymnostomo* suo, *Weissiam* et *Grimmiam* in suâ *Grimmiâ*, *Dicranum* et *Fissidentem* in suo *Dicrano*, *Didymodon* et *Swartziam* seu *Cynontodium* in *Didymodonte* suo, *Tortulam* *Barbulamque* in suâ *Tortulâ*, *Weberam*, *Bryum* et *Mnium* denique in suo *Bryo*. *Arrhenopterum* Hedwigii ignotum ei adhuc fuit, quippe quod serius innotuerit. Certe enim si ei in notitiam pervenisset, et id cum *Bryo* suo junxisset. Sed habitu quidem distinctissimum *Hypnum*, quamquam non nisi floribus femineis in foliorum axillis lateralibus, praeter sexum, differat a suo *Bryo*, proprium genus esse admisit. Nec minus ob furculum simplicem *Pohliam* reliquit in generum numero, de *apophysi* hoc in musco obviâ characterem non latis aptum delineans ad genus distin-

guendum. Innumerabilia autem evaderent nova muscorum genera, si ab apophysi notis desumptis semper genera constituerentur. Nec apophysis, quamquam pars fructus, ad propagationis officium quidquam confert. *Encalyptam* autem (Hedwigii olim *Leersiam*), exclusâ unicâ specie, *lanceolatâ*, sancte servavit ex calyptrâ laxâ, campanulatâ, huic generi propriâ, nec non *Sphagnum*, cum *Gymnostomo* alias jungendum, ex calyptrae parte inferiori abruptâ, circa sporangium inferne residuâ.

Post *Schreberum* clar. *Willdenow* ⁴²⁾ de novo Hedwigianum muscorum systema ad perfectum adducendi provinciam sibi suscepit. In hanc rem altius inquisiturus, multa egregie disputavit vir plantarum cryptogamarum amore non minori quam phaenogamarum captus, de necessitate systemata mere artificialia componendi, nec vagas sic dictas *naturales* anteponendi methodos normis, etsi naturae non semper convenientibus, attamen firmis, cognitionisque acquirendae bonum praebentibus filum ariadneum. Solummodo e *peristomate* characteres desum-

42) Diar. botan. Schrader. T. II.

tos vult, ut muscorum frondosorum genera dignoscantur. Sed hancce partem bonis muscorum generibus, h. e. quae nec sint vaga, nec magis a naturâ recedant, quam necesse est quamque decet, condendis minime sufficere, acutissimum virum, cum sua elaboravit genera, fugere non potuit. Ut taceam, *Phasci* genus ab operculo non discedente unum petere characterem, *Sphagnum* a *Gymnostomo* conjuncto non nisi apophysi, *Fontinalis* a *Meesiâ* non nisi perichaetio apud *Willdenovium* differunt.

Sagacissimum *Ehrharti* ingenium eam muscorum partem, quam principio *Hedwigi*us horum vegetabilium appellaverat corollam, quamque vaginulae calyptraeque sub vocibus complexus erat, jam olim perbene *perispermium* dixerat muscorum *exterius*, atque hujus et *perispermii* exterioris diversâ conditione quaedam constituerat muscorum genera, uti *Polytrichum*, *Catharineam*, *Weissiam* suam (*Hedwigii Orthotrichum*). Summi viri vestigia premens jam diu cogitavi, muscorum genera ita esse condenda, ut *duplex sporangium in universum respi-*

cias. Quam ad methodum, quae insequuntur, pono muscorum genera :

Phascum Schreb.

Sphagnum L.

Optime hoc genus *perispermii exterioris* Ehrh. e conditione distinguitur a ceteris omnibus muscorum generibus atque in specie a *Gymnostomo*. Quod enim *perispermium exterius* (*perisporangium* Hedwigianâ methodo melius denominandum) omnibus aliis in muscis *setam*, seu pedunculum (Hedw.) unâ cum capsulâ simul includens communi partium genitalium e receptaculo ortum ducit, in *Sphagno*, singulari totâ structurâ musco, minime oritur e communi receptaculo, sed ex apophysi (*orbiculo* hîc dictâ), cui insidet capsula, ac eo modo *setam* excludit, capsulam solummodo investiens.

Gymnostomum Schreb.

Schistostega mihi.

Dicksonia Ehrh. Singularis in *Mnio osmundaceo* Dickl. capsulae operculi natura⁴³⁾ eo jure genus ad condendum adhibenda esse videtur, quo in *Phasco* persistens

43) Cf. Hedwig. Stirpp. cryptogg. Vol. I. T. XXIX.

operculum. Quâ causâ commotus, puto, *Ehrhartus* huncce muscum suis in *Decadibus Dicksoniae pusillae* sub nomine evulgavit. Sed recentiores omnes, quorum mihi copia fuit, viri optimi sententiam plane neglexerunt. Restituendum igitur putavi genus, novo tamen sub nomine. Est enim *Dicksonia* nunc appellatum Filicis genus, ab omnibus jam receptum.

Schistostegae character constat ex operculo, non, ut in ceteris muscis (*Phasco* excepto) integro decedente, sed apice fisso in lacinias plures revolvendo - aufuges, quibus jam elapsis stoma nudum in sensus incurrit.

Nomen derivatum a graecis vocibus σχίζω et στεγν.

Tetraphis Hedw.

Andreaea Ehrh.

Splachnum L.

Encalypta Schreb.

Leptodon mihi.

E *Pterigynandris* Hedwigii eas species hoc novo sub genere complector, quibus calyptra est sic dicta *sursum pilifera*, uti *Pt. trichomitrium*, *Pt. subcapillatum*, nec non *Hypn. Smithii* Dickl. cf. Swartz, in Diar.

botan. Schrader. T. IV. p. 173). *Orthotrichi* polymorphum genus, si retineatur solummodo ob calyptram paraphysibus ex ipsa ortis, erectis investitam, nescio, cur non eodem modo sit per se ponendum hocce a me primum propositum genus, peristomate gaudens *Grimmiae*, *Orthotrichi* calyptrâ. Nec deerunt tropicae species perplures, huic generi posthâc adscribendae, quod mihi ditissimum muscorum Herbarium Swartzianum abunde persuasit.

Nomen derivatum e graecis vocibus λεπτος et ὄδους.

Grimmia mihi.

Hedwigii *Weissiam*, *Grimmiam*, *Pterigynandra*que plurima nec non *Encalyptam lanceolatam* peristomate minime discrepantes muscos bene jam *Willdenovius* ⁴⁴⁾ in unum genus coëgit. Sed ex nullâ in genere sporangii vel perisporangii parte hi musci diversi apparent; quâ de causâ quo minus eos conjungam nullum me remoratur impedimentum. Sed et *Octoblepharum* hanc meam ad *Grimmiam* ut referam necesse est. Primo

44) l. c.

enim ex ipsius Linnéi, viri sine exemplo maximi, auctoritate quarundam per anomaliam partium numerus diminutus in generibus condendis nauci floccique habendus. Tum *Octoblephari* genus retentum, *Fissidentem* Hedwigii *semicompletum* genus pronuntiare, *Didymodonta* in duo dispescere genera, *Orthotricha* tandem contra omnem naturae rationem in plura divellere me cogeret.

Perfuasum mihi est, fore, qui ob habitum distinctissimum *Pterigynandri*, *Pohliae*, *Hypni* antiqua genera sancte servanda jubeant. Sed quid tandem habitus in artificiali methodo? Genera in systemate artificiali genere artificialia semper existant necesse est. A natura enim nulla genera proficiscantur necesse est, ne cum generum in dies mutata forma et nomina, queis sine nulla in tota historia naturali certitudo, semper mutantur. Generum quorundam meâ ex methodo pariter vituperabunt majorem, quam licet, amplificationem. Sed nihilo citius tiro in systemate muscum inveniet, si separata habeat genera *Bryum* et *Hypnum*, quam si conjunctum genus divellatur in species flore femineo terminali inque eas, qui-

bus hic flos axillaris vel lateralis est. Bonae generum subdivisiones omnia incommoda e nimis amplis generibus, si quis species indagare in animum inducat, oriunda amonent. Nomina vero hac methodo semper fixa, quae alias per omne tempus mutationi obnoxia.

? *Trematodon* Michaux.

Fl. bor.-americ.

Dubius propono genus, quod hucusque nondum observavi, cujusque hunc sistit characterem clar. auctor: » *Fructificatio* utraque terminalis. *Sporangium* stipitatum. *Peristomii* simplicis dentes 16, distincti, subulati, recti, foraminulis pertusi.« Haud scio, an conveniat hocce genus cum quibusdam Grimmiis, uti *plagiopodiá*, aliis?

Dicranum Schreb.

Trichostomum Hedw.,

assumpta Hedwigii *Barbula curtá*, bene monente *Willdenovio* ⁴⁵⁾).

Conostomum Swartz.

Genus a sagacissimo conditore mox describendum. Constituunt vero hocce genus

Bryum tetragonum Dickl. et altera nova species tropica.

Didymodon Schreb.

Barbula Willden. ⁴⁶⁾

Tortula Schreb. *Barbulae* nomen praefendum ob *Tortulae* genus phaenogamum.

Syntrichia Bridel. ⁴⁷⁾

Differunt *Syntrichiae* *Barbulae*que peristomata uti interna *Neckerae* *Leskiae*que. Genus bonum videtur.

Catharinea Ehrh. ⁴⁸⁾

Genus peristomate *Polytrichi*, calyptra *Orthotrichi*, semper retinendum.

Polytrichum L.

Orthotrichum Hedw.

Neckera Hedw.

Leskia mihi.

Leskia et *Pohlia* Hedw. non nisi sexu et inflorescentia diversae, minime igitur secundum proposita principia amplius sejungendae.

46) l. c.

47) Diar. botan. Schrader. T. III. p. 299.

48) Beyträge zur Naturgeschichte.

Cinclidium Sw. ⁴⁹⁾

Timmia Hedw.

Hypnum Willden. ⁵⁰⁾

Hypnum et *Bryum* Schreb., *Hypnum*, *Mnium*, *Webera* et *Arrhenopterum* Hedw. Cf. quae supra adnotavimus ad *Grimmiae* nostrum genus. Discrimen, quod *Hedwigius* peristomate interno *Weberam* inter ac *Schreberianum Bryum* ⁵¹⁾ statuisse videtur, pace summi viri vix satis aptum me censere fateor.

Climacium Web. fil. et mihi. ⁵²⁾

Hypnum Linnéi *dendroides*, a quibusdam pessime relatum ad *Neckerae* genus, ab *Hedwigio Leskia* nuucupatum, proprium omnino constituere videtur genus, hoc caractere: *Peristoma duplex, exterius 16 dentatum, interius xxxii e membraná processibus per paria approximatis per trabes apiceque conjunctis.*

49) Diar. botan. Schrader. T. V.

50) l. c.

51) v. characteres generum *Weberae*, *Mnii*, *Bryi* et *Arrhenopteri* in *Spec. Muscor.*

52) *Naturhistorische Reise durch Schweden*, p. 96.

Nomen e graecâ lingua amicus *Weber* et ego desumimus a voce κλιμαξ, quia scalam non male referunt processuum singula paria.

Bartramia Swartz. ⁵³⁾

Fontinalis Hedw.

Diplocomium Web. fil. et mihi. ⁵⁴⁾

Timmia Willden. Ita differunt peristomate Hedwigii *Meeliae longifeta* et *uliginosa*, ut non nisi habitu sibi proximos muscos atque partibus sexualibus convenientes uno jungi voluisse queat genere systematis muscorum summus conditor. *Meeliae longifetae* internum peristoma 16 e ciliis ad basin usque liberis, sed per paria approximatis constat, *uliginosae* vero duplici ex numero per paria approximatarum apiceque connatarum, inter paria vero rete expanso. Bene igitur clar. *Willdenow*. ⁵⁵⁾ duos hosce muscos segregavit. *Timmiae* vero nomen, quod *Meeliae longifetae* tribuit, cum Hedwigii *Timmiam*

53) Diar. botan. Schrader. T. IV. p. 180 sqq., quo loco cel. *Swartz. Bartramiae* generis characterem optime reformavit.

54) Reise durch Schweden.

55) l. saepius l.

suâ cum *Leskia* conjunxerat, me iudice vix esset retinendum, etsi reverâ generum e numero amoveri deberet Hedwigii *Timmia*. Magnopere enim turbant generum eadem nomina, mox huic, mox illi tributa generi. Nostrum derivatum e graecis vocibus διπλος et κομη.

Meesia Willden.

Meesia uliginosa Hedw. Cf. quae sub *Diplocomii* genere adnotavi. *Meesia dealbata* Sw. abhorret a generis characterē, et *Leskia* est nostram ad methodum, vel *Pohlia* auctorum. Quid vero sit Willdenovii *Meesia nutans* ⁵⁶⁾, quis explicet?

Funaria Schreb.

Diphyscium mihi.

Quam in Buxbaumia Linnéi *aphylla* Ehrhartus *processulorum* dixit *coronam* ⁵⁷⁾, peristoma interius inter et exterius sitam, hinc vero adnexam, minus apte, prout videtur, Hedwigijs singularem *annuli*, in quibusdam muscis obvii, speciem declaravit. Muscorum *annulus*, operculo excusso liber

56) Prodr. Florae Berolin.

57) Beyträge zur Naturgeschichte.

statim semper elabatur. Stupa vero Buxbaumiae *aphyllae* truncatis dentibus internâ paginâ affixa persistens est. caret omnino hacce stupâ *foliosa* species; quâ re optime, uti censeo, duos muscos, quibus nulli alii magis toto habitu discrepantes reperiuntur, oculatissimus *Ehrhartus* totidem in genera dispescuit *Foliosam* speciem ⁵⁸⁾ *Weberam* dixit *Diphyscium*, *aphyllam* antiquo *Buxbaumiae* sub nomine retinuit. *Weberi* vero, de plantis Hercyniae cryptogamis olim meritissimi, nomine, praeter Hedwigianum musci genus, jam pentandra planta tropica condecorata est plurimisque sancita. Itaque triviale *Ehrharti* vocem, tanquam substantivum, pro novo conficiendo generico nomine lubenter recepi. Audiat posthâc *Buxbaumia foliosa* *Diphyscium foliosum*.

Buxbaumia Ehrh.

58) L. a.

Jam igitur de iis a clar. *Rothio* in tribus operibus, *Catalector*. nempe *botann.* Fasc. I et II, nec non in *Tentam. Fl. germ.* T. II. P. I. memoratis *Algis aquaticis*, quae ad antiquum *Confervarum* genus pertinent, quaedam monere mihi in animo est.

Ceramium virgatum.

Dubitanter in *Catall.* Fasc. I. p. 148, nec non in *Fl. germ.* p. 462. allegatum *Conf. fucoidis* Hudf. synonymum non est hujus loci, sed ex speciminibus, quae Angli asserunt Hudsoni speciem, referendum ad *Cer. violaceum*. Contra Hudsoni *Conf. rubra* omnibus numeris convenit nostro *Cer. virgato*. Maxima caeterum hujus speciei ac *Conf. diaphanae* Lightf. est affinitas.

Ceram. elongatum.

Synonymis *Conf. elongatae* Hudf. et *Conf. nodulosae* Lightf., huic speciei bene appositis, adjungendum ex mente Anglorum *Fuci* quoque *diffusi* Hudf. Sed ita proximum hoc *Cer. elongatum* antecedenti *Cer. virgato*, ut an rite ab eo sit distinguendum non possim quin dubitem.

Ceram. violaceum.

Secundum quae monuimus hic referenda est Conf. *fucoides* Hudl.

Ceram. fruticulosum.

Eadem est, secundum specimina ab Anglis missa, Conf. *purpurascens* Hudl.

Ceram. hirsutum.

Referenda sunt ad hanc speciem tum Conf. *coccineae* Hudl., tum Conf. *plumosae* Ellis. et Lightf. synonyma.

Ceram. pennatum.

Conf. *pennatae* Hudsonionum synonymum nec non *Raji* huic speciei, Conf. *scopariae* quodammodo simili, alienissima, uti patet e speciminibus a cel. *Turner* missis pro Hudsoni Conserva.

Ceram. densum.

Quam maxime recedit ab hac specie Conf. *pellucida* Hudl., contra quartam, quam fecit clar. *Roth.* in Fl. germ. p. 474. observationem. An vero hoc Ceramium vera sit Conf. *vagabunda* (Dillen. v. 32.), in posterum docebunt sagaciorum curae.

Ceram. caespitosum.

In geniculatas species hocce Ceramium et de quo deinceps disputabitur, perperam relata videntur. Contrahuntur quidem hinc inde fila, sed non certis locis, nec eo modo, ut pro veris geniculis haberi queant hae contractiones. Caeterum plures certissime latent vere distinctae species sub hoc Ceramio, cujus indubitata censuerim synonyma Conf. *furcatam* Hudf., nec non Conf. *abbreviatam* Schreb. Spicil. Una ex his speciebus est Conf. *frigida* Dillw. ⁵⁹⁾; et forte omnes *Vaucherii* ⁶⁰⁾ *Ectospermae* confusae sunt a clar. Rothio sub suo Cer. *caespitoso*.

Ceram. dichotomum.

Jam supra monuimus, vix ac ne vix quidem geniculatum nobis videri hocce Ceramium. Cf. quoque Dillw. Synops. Fasc. I. et nostram hujus operis editionem germanicam. Cer. *caespitosum* β . *maximum* scripto-

59) Dillwyn Synopsis of the british Confervae. Fasc. I. n. 16.

60) Vaucherii Histoire des Conferves d'eau douce. A Geneve. An XI.

rum Rothianorum, secundum specimina ab ipso auctore collecta, hûc referendum.

Conferva fontinalis.

Planta cel. auctoris, exclusis synonymis certe Linnéi et Fl. dan., est Conf. *limosa* Dillw. ⁶¹⁾ uti ex specimine ab ipso Rothio accepto intellexi.

Conf. velutina.

Filamentorum diametro minori nec non colore violaceo mihi solummodo diversa videtur haec species ab antecedenti Conf. *fontinali*. Ramos enim a cel. Roth. ei tributos in speciminibus invenire nequivi.

Conf. ochracea.

Haec Conferva species partibus martialibus conspurcata videtur e tenuioribus hujus generis. Utrum sit Conf. *fugacissima* nostri auctoris, an quaedam alia, e speciminibus divinari non valeo.

Conf. amphibia.

Vereor, ne auctor suâ sub Conf *amphibia* diversissimas confuderit species. Est enim,

61) Synops. Conferv. Britanniae, Fasc. II.

secundum specimina ab ipsissimo clar. viro lecta var. α . planta *Ceram. caespitosa* sumopere affinis, var. γ . *atra* vero singularis illa *Oscillatoria*, quam sub *vaginatae* nomine descripsit atque delineavit Clar. *Vaucher*⁶²⁾. Nec me fugit, et ipsius *Conf. limosae* Dillw. varietatem commixtam esse cum *Conf. amphibia*.

Conf. frigida.

Receptam vult nunc clar. *Roth.* pro hac specie *Conf. frigidam* a *Dyllwinio*⁶³⁾ propositam. Sed hanc eamque solam olim sumfisse auctorem pro hac plantâ quis, collatâ descriptione, non negabit?

Conf. rivularis.

(*funiformis* olim.)

Antopliâ Herbarii Rothiani, benigne mihi concessâ, pro hac specie clar. virum reverâ asservare *Conf. rivularem* Fl. dan. edoctus sum, quam autem ramosam algam non possum non censere *Conf. divaricatam* β . *elongatam* ipsissimi nostri auctoris.

62) Hist. des Conferves d'eau douce.

63) Synops. Fasc. II.

Conf. spiralis.

Meram illam *Conf. quininae* C.F. Mülleri varietatem articulis longioribus gaudentem, quam et *Dillwinus* ⁶⁴⁾ sub nomine *Conf. spiralis* delineandam curavit, clar. Rothium poluisse pro hac specie nunquam credidissem, nisi hac de re specimina ab inventore hujus Algae, sagacissimo *Trentepohl* quam humanissime mecum communicata me edocuerunt.

Conf. bipunctata.

An distincta sit species haec *Conferva*, vel destructa forte *Conf. quinina* altiores excutient inquisitiones.

Conf. capillaris.

Nullus porro haesito, quin sit haec *Rothii* *Conf. capillaris* mera *Conf. capillaris* L. (*C. Lini* R.) varietas, a solo natali orta.

Conf. ferruginea.

Prius descripta est Alga et delineata a clar. *Vellej.* ⁶⁵⁾ sub nomine *Conf. fucicolae*.

64) Synops. Fasc. I.

65) Marine Plants.

Conf. crystallina.

Elatam non censere nequeo hanc Confer-
vam Linnéi *glomeratam*, auctoris *cristatam*.

Conf. pura.

Nullum hanc inter Confervam et antece-
dentem *C. cristallinam*, secundum specimina,
invenire possum discrimen.

Conf. glauca.

Vix apte hanc Confervam in Catall. Fasc. II.
delineavit amicissimus *Mertens*, felicissimus
apud nos Algarum scrutator. Minime eo,
quo depingebantur modo sese habent geni-
cula. Est vero haec *Conf. glauca* levissimi
momenti censenda varietas *Conf. rupestris*.

Conf. virgata.

Nec haec Conferva quibus differat nume-
ris, nisi elongatis filis, a *Conf. rupestri* L. et
Roth. e cel. *Rothii* Herbario videre potui.

Conf. Aegagropila β . *laxa.*

Aequae dissimilis est haec Conferva Linnéi
Conf. Aegagropilae, ac similis *Conf. proli-
ferae* auct., quâcum ut conjungam quid im-
pediat, equidem non video.

Conf. fasciculata.

Nec hanc Algam ex Speciminibus diversam esse putare queo a *Conf. prolifera*.

Conf. catenata.

Uti antecedens secundum exemplaria cum auctoris *Conf. prolifera* jungenda mihi visa est.

Conf. diaphana.

Ramuli extremi forcipati non semper reperiuntur in hac specie, quae itaque passim minus eam dignoscendi animum praebet algologo. Var. ejus β . *atropurpurea* Roth. per-similis est *Conf. rubrae* Hudsl., auctoris nostri *Ceram. virgato*. Sed ex tertiâ a clar. Roth. in Catall. Fasc. II. p. 227. allatâ observatione ne eandem putes speciem Hudsoni *Conf. setaceam*.

Conf. elegans.

Omnibus numeris convenientia video hujus et *Conf. diaphanae* specimina.

Conf. globulosa.

C. diaphanae, polymorphae speciei varietatem ut credam, e Speciminibus collatis necesse est nodosam hanc dictam *Confervam*.

Conf. moniliformis.

Nomen esset mutandum ob *Conf. moniliformem* ab *O. F. Müller* descriptam et delineatam in *Nov. Act. Holm.* anni 1783, nili et haec species *Conf. diaphanae* censenda esset varietas.

Conf. pilosa.

Innumeris collatis hujus *Confervae* atque affinium specierum speciminibus vix porro haesito, quin sit *Conf. diaphana* prolificans.

Conf. fastigiata.

Dijudicent posteriores investigationes, an sit vere diversa haec *Conferva* a *Lightfootianâ diaphanâ*.

Conf. capillata.

Ob villos ramulorum apicibus insidentes haec *Conferva* propria species vix censenda est. Hi enim villi, de quorum naturâ e posteriori tantum indagatione certi quid afferre licebit, in plurimis *Confervarum* speciebus, julto tempore, observantur. Congruere videtur haec *Conf. capellata* cum *fucoidi* *Hudl.* (*Cer. violaceo* nostri auctoris.)

Conf. cancellata.

Removeas ab hac auctoris specie *Linneanum* synonymum nec non *Dillenianum*. Itaque deleas primam tertiamque adjectam observationem. Est reverâ haec Rothii *Conf. cancellata*, *equisetifolia* Lightfootii, *imbri-cata* Hudsonii

Conf. flocculosa.

Alienissimum videtur naturae productum a *Confervarum* genere, sub quo vix posthâc erit relinquendum.

Conf. bronchialis.

Antecedenti *Conf. flocculosae* simillima est, nec eo minus *Confervarum* e numero videtur eximenda.

Hydrodictyon tenellum.

Nil nisi *majoris Conf. reticulatae* L. infans habendum est, quam rem ex innumeris *Bremae* lectis cum amicissimo Mertens speciminibus certius cognovi.

CORRIGENDA.

Lecturi velint corrigere perplurima typographi errata insequentia, quae absens a prelo auctor castigare nequivit, quae non raro autem omnem tollunt sensum.

p. 7.	1.	13.	lege <i>Pfilotum</i>
9.	11.	lege longitudinales	
	18.	lege censendas — ceterarum	
12.	11.	lege videtur	
13.	4.	lege <i>Bernhardius</i> 16)	
	22.	lege <i>annulatas</i>	
14.	15.	lege esse censuerim,	
15.	8.	lege <i>Marattiaeve</i>	
17.	6.	lege <i>annulatas</i>	
	11.	lege <i>exannulatas</i>	
	17.	lege <i>Forsterianum</i> , ex	
18.	ult.	lege T. IV. T. II.	
19.	15.	lege <i>marginis lobulis</i>	
	24.	lege <i>species</i>	
22.	ult.	lege <i>Stirpp. cryptogg. Vol. I.</i>	
23.	9.	lege <i>Hedwigiam</i>	
25.	19.	lege <i>hujus e</i>	
27.	ult.	lege <i>Dicks. (cf.</i>	
29.	15.	lege <i>mere artificialia</i>	
	17.	lege <i>proficiscuntur. Nos ea exhibemus; sed firmæ normæ ut superstruantur</i>	
	20.	lege <i>mutentur</i>	
32.	5.	lege <i>Bryum, Mnium</i>	
	18.	lege <i>approximatis, ipsis approximatis</i>	
33.	penult.	lege <i>Reise durch Schweden p. 177.</i>	
34.	20.	lege <i>huic vero</i>	
36.	3.	lege T. III.	

p. 37. l. 12. lege Hudsonianum
penult. lege (Dillen. V. 32.)

38. 18. lege Fasc. II.

21. lege Fasc. II.

41. 2. lege O. F.

42. 2. lege Elotam

44. penult. lege *capillata*

45. 14. lege nec ea

17. lege *majoris* (Conf. *reticulatae* L.)